

Pirkanmaan hyvinvointialueen ennaltaehkäisevät ja kuntouttavat palvelut tutuksi yrityksille ja tutkijoille

Webinaari 25.11.2025

Aiheena: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Pirkanmaalla

Euroopan unionin
osarahoittama

TAMPERE

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Tampereen yliopisto

UKK-instituutti

Tampereen
urheilulääkäriasema

VARALA

Webinaarisarjan sisältö

Tervetuloa kuulemaan ja keskustelemaan Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavia palveluita koskevista strategioista, suunnitelmista ja tarpeista!

- **Pääkohderyhmä**

- tutkimus- kehitys- ja innovaatioyhteistyöstä (TKI) kiinnostuneet yritykset ja tutkijat sekä muut aiheesta kiinnostuneet.

- **Mitä luvassa?**

- Tietoa Pirhan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä kuntoutuksen strategioista, suunnitelmista ja tarpeista erityisesti yritysten ennakoivaa tuotekehitystä varten sekä
- tietoa Pirhan kehitteillä olevista TKI-

yritysyhteistyön toimintamalleista ja mahdollisuuksista.

- **Webinaarisarjan seuraavat osat:**

- 23.1.2026 klo 13–14: **Ehkäisevä työ**
- 10.3.2026 klo 14–15: **Elintapaohjaus ja kulttuurihyvinvointi**
- 10.4.2026 klo 10–11: **Ikääntyneiden kuntoutus Pirkanmaan hyvinvointialueella**

(Löydä tilaisuuksien Teams-linkit [tästä kutsusta](#))

Tämän päivän ohjelma

- **Klo 10–10.20 Tervetuloa!** Projektipäällikkö Essi Lönnqvist
  - Nostoja Pirhan TKI-yhteistyön ajankohtaisista asioista
  - Tomorrow's Sports and Health Campus – yhdistää yritykset, käyttäjät ja tki-toimijat -hanke ja mitä se tarjoaa yrityksille
- **Klo 10.20–10.50 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Pirkanmaalla.** Integraatiojohtaja, vs. strategiajohtaja Tuukka Salkoaho ja kehittämispäällikkö Mari Lahtinen
- **Klo 10:50–11 Kysymyksiä ja keskustelua**
  - Palaute- ja yhteydenottolomake
  - Tulevia tilaisuuksia

Webinaarin käytännön asioita

- Tilaisuutta ei tallenneta
- Esitysmateriaali lisätään myöhemmin [Tomorrow's Sports and Health Campus -hankkeen sivuille](#).
- Pidetään mikit ja videot kiinni alustusten aikana
  - Keskustelukenttään voi laittaa kysymyksiä ja kommentteja.
- Lopussa aikaa kysymyksille ja keskustelulle
  - Myös palaute- ja yhteydenottolomake

Nostoja Pirhan TKI-yhteistyön ajankohtaisista asioista

Ajankohtaista

- Tampere Health ekosysteemin toiminta
- Kansallisen TKI-toiminnan kehitys

Käynnissä Pirhan TKI-yhteistyötoiminnassa

- Tampere Health -ekosysteemin TKI-tilannekuva valmistunut kesällä 2025
  - Alkanut Sitran rahoittama kokeilu – Synteettinen data yritysten innovaatiotoiminnan tueksi
- TKI-prosessien mallinnus ja innovaatioprosessin yhteiskehittäminen Pirhassa käynnissä
  - Sidosryhmät, roolit, rakenteet, resurssit, ohjeistukset, pullonkaulat jne.
  - Tulossa pilotointiin yhteydenottokanava yrityksille TKI-tarpeissa (Orchidea)
- Henkilöstöressurssien varmistaminen TKI-toimintaan

Kansallisen TKI-toiminnan kehitys

- Alivaltiosihteeri Marina Erholan selvitys hyvinvointialueuudistuksesta

Selvitys: hyvinvointialueuudistusta voidaan vauhdittaa strategisesti yhteen sovituin toimenpitein

sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö
8.5.2025 13.27 TIEDOTE

Alivaltiosihteeri Marina Erhola on selvittänyt alkuvuoden ajan hyvinvointialueuudistuksen etenemisen haasteita sekä keinoja niiden ratkaisemiseksi. Nyt valmistunut kehittämissuunnitelma sisältää ehdotuksen käytännönläheisiksi toimiksi vastuutahoineen ja aikatauluineen.

Arvioidaan tarvetta hyvinvointialueiden väliselle yhteiselle innovaatioprosessille.

Arvioidaan hyvinvointialueiden kannusteita pitkäjänteiseen henkilöstöä osallistavaan TKKIO-toimintaan osana rahoitusmallin kehittämistä.

**Health Design 2025 –tapahtuma
28.10.2025**

STM:n ja Sitran fasilitoima työpaja:
Kansallinen TKI-malli: Rakennetaan kansallista mallia hyvinvointialueiden, yritysten ja tutkimuslaitosten TKI-yhteistyön vauhdittamiseksi.

Tomorrow's Sports and Health Campus

YHDISTÄÄ YRITYKSET, KÄYTTÄJÄT JA TKI-TOIMIJAT

<https://projects.tuni.fi/tshcampus/>

Euroopan unionin
osarahoittama

PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

TAMPERE

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Tampereen yliopisto

UKK-instituutti

Tampereen
urheilulääkäriasema

VARALA

Tavoitteet

- 1 Luoda verkosto Hakametsä Sport Campuksen ympärille.
- 2 **Kehittää toimintamalli uusien tuotteiden ja palvelujen, kuten ennaltaehkäisevät palvelut, innovoitiin ja yhteiskehittämiseen sekä uusien teknologioiden hyödyntämiseen** yhdessä yritysten, tutkimuslaitosten, palvelutuottajien ja loppukäyttäjien kanssa. Vahvistetaan alan yritysten kaupallistamis- ja innovaatiokyvykkyteen liittyvää osaamista.
- 3 Luoda Hakametsä Sport Campuksen TKI-toimintojen toimintasuunnitelma ja palvelutarjoaman kuvaus.
- 4 Vahvistaa ja nopeuttaa tutkimustulosten kaupallistamista sekä palvelu- ja teknologiainnovaatioiden syntymistä sekä tehostaa olemassa olevien TKI-infrojen hyödynnettävyyttä yrityksille.

Mitä Pirhan osaprojektissa tehdään

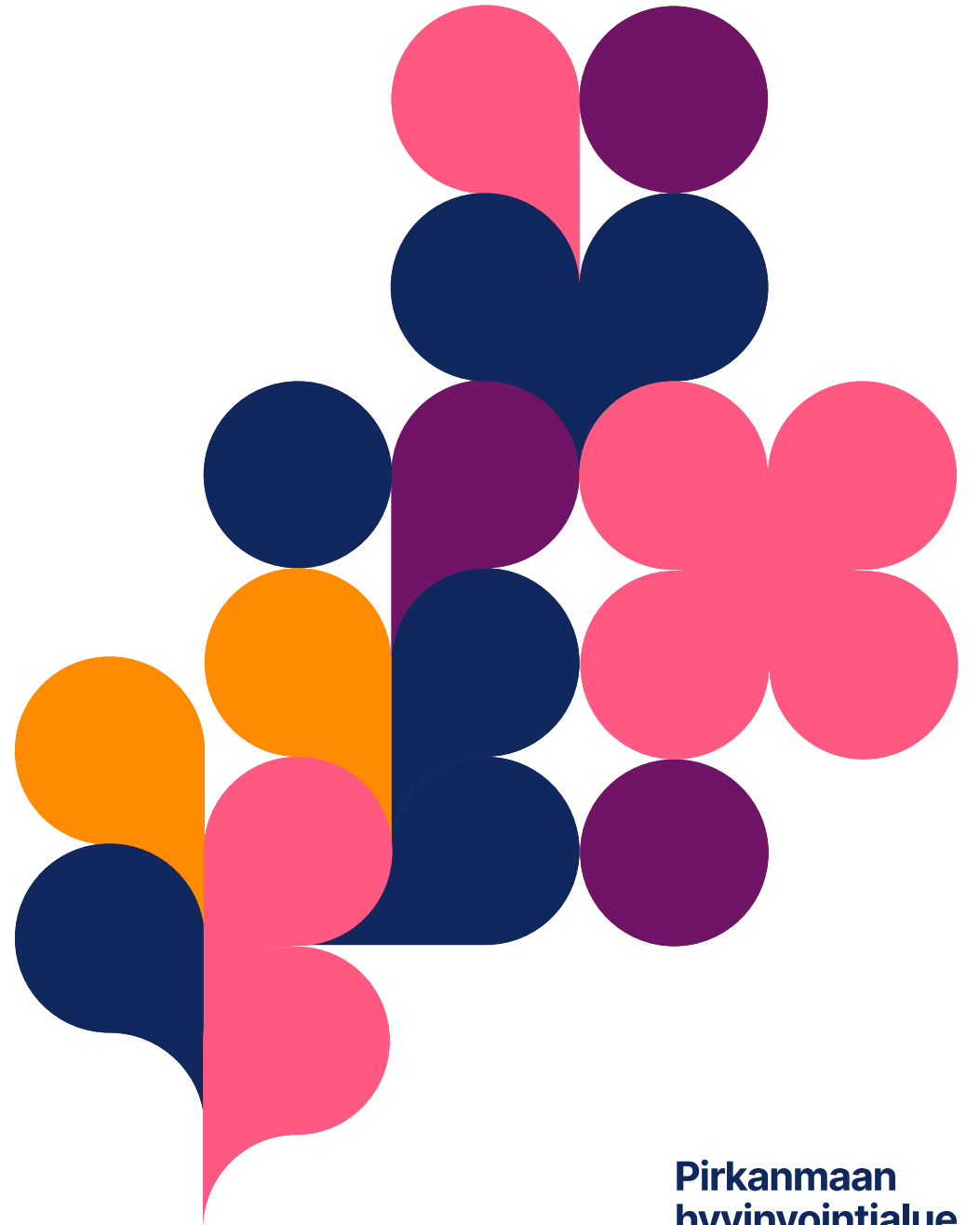
- Kerätään ja kootaan yhdessä Pirhan, UKK-instituutin/Tampereen urheilulääkäriaseman, Pirkanmaan kuntien ja tutkimuslaitosten kanssa tarpeita ja aihioita uudentlaisille palvelumalleille ja teknologiaratkaisuille erityisesti alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopistealoilta
- Yhteiskehittämiseen ja -innovointiin käytettävän digialustan hyödyntäminen yhteiskehittämisen alustana

Mitä hanke tarjoaa yrityksille?

- **Tukea ja sparrausta tuotekehityksen ja testauksen** (testbed-toiminta) sekä **tutkimuksen eri vaiheisiin**
De minimis -toimenpiteinä mm:
  - yritysten testaus- ja tuotekehitystoimenpiteet käyttäen testausalustana Hakametsä Sport Campusta, TAU:n tutkimusinfroja/-labeja tai autenttisia sote-ympäristöjä (Pirha)
  - Konsultointi- tai asiantuntijapalvelu yrityksille (esim. tutkimussuunnitelman, eettisen toimikunnan lausuntohakemuksen/Fimean lupahakemuksen valmisteluun liittyen, sparraus)
- **Pääsyn mukaan yhteiskehittämisen ja systemaattisen TKI-toimintamallin kehittämiseen ja pilotointiin** (myös yhteiskehittämisen ja innovoinnin digialustan testaus)
- **Lisätään tietoisuutta olemassa olevista TKI-infroista ja niiden hyödyntämismahdollisuuksista**
- **Kohtaamiset ja yhteistyö alan tutkijoiden ja tutkimusryhmien kanssa**
- Hankkeen työpajat, vierailut sekä muut tilaisuudet

Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Mari Lahtinen ja Tuukka Salkoaho

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia 2026-2029 - luonnos

Vs. strategiajohtaja Tuukka Salkoaho

25.11.2025

Visio

Pirkanmaalaiset saavat oikeat palvelut oikeaan aikaan

Strategian
kärjet

Tärkeintä
ihminen

Vaikuttavat
palvelut

Hyvinvoivat
työntekijät

Toimiva
yhteistyö

Missio

Sinun hyvinvointisi on yhteinen tehtävämme, olemme sinua varten

Arvot

Ihmisläheisyys

Luottamus

Vastuullisuus

Yhdenvertaisuus

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Pirhassa

Kehittämispäällikkö Mari Lahtinen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

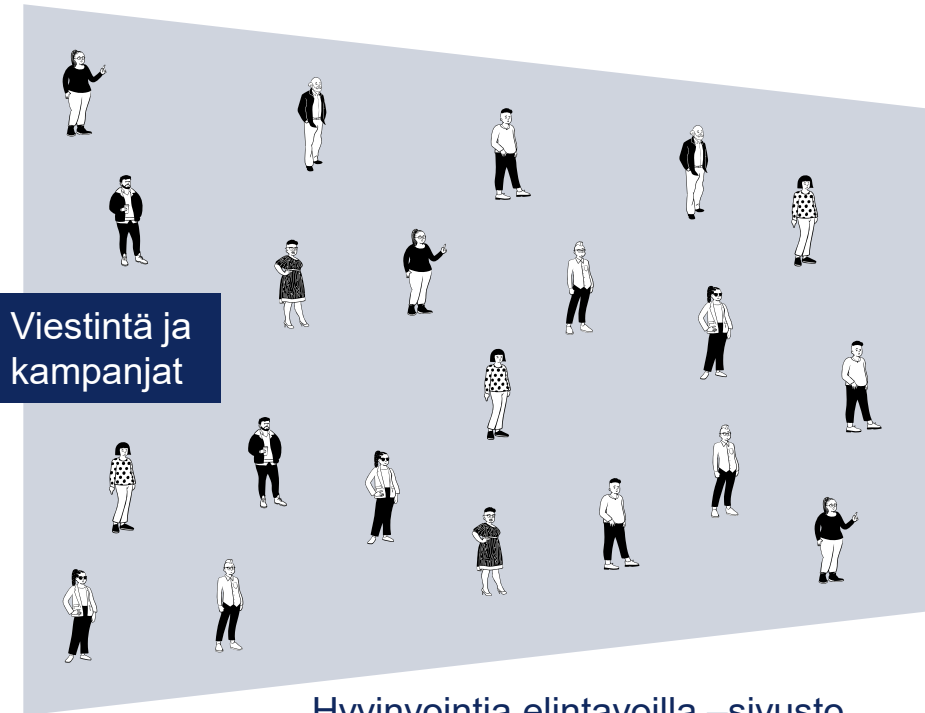
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eli hyte on toimintaa, jolla vähennetään raskaiden, korjaavien palveluiden tarvetta.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kohdistuu yksilöön, yhteisöön, väestöön ja elinympäristöihin.
- Hyte-työtä tehdään sosiaali- ja terveystaluuissa, alueella, kunnissa, järjestöissä ja yhteisöissä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- edistää ja ylläpitää hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta ja osallisuutta
- vahvistaa mielenterveyttä ja ehkäisee päihdehaittoja
- ehkäisee sairauksia, tapaturmia, väkivaltaa, syrjäytymistä ja osattomuutta

Oikea interventio oikealle asiakkaalle ja oikea-aikaisesti

Ennaltaehkäisy ja itsehoito

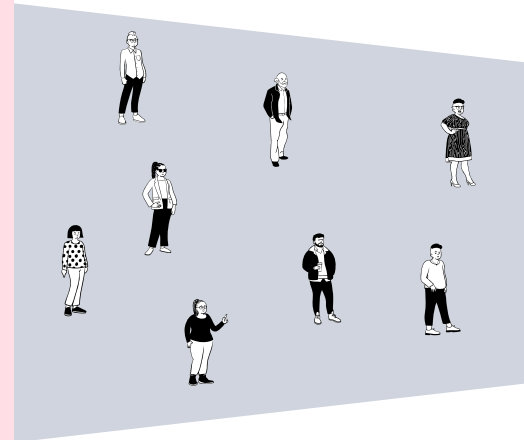
Viestintä ja kampanjat

Hyvinvointia elintavoilla –sivusto

- Kuntien ja järjestöjen ryhmät
- Luennot ja webinaarit
- Itsehoito-ohjelmat
- Tietosisällöt

Asiakkaiden ohjautuminen terveydenhuoltoon

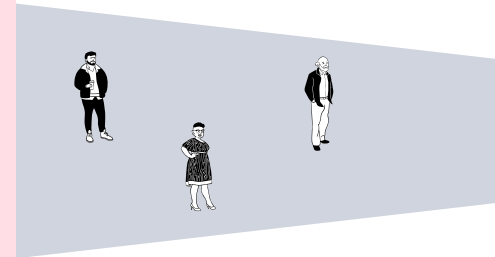
Ryhmät ja digitaaliset työkalut

Painonhallinnan digipolku ja painonhallinnan ryhmät, Paremmen arjen askeleet -ryhmät, Uniryhmä, Tyypin 2 diabeteksen ensitietoryhmät

Asiakkaiden ohjautuminen terveydenhuoltoon

Henkilökohtainen kontakti

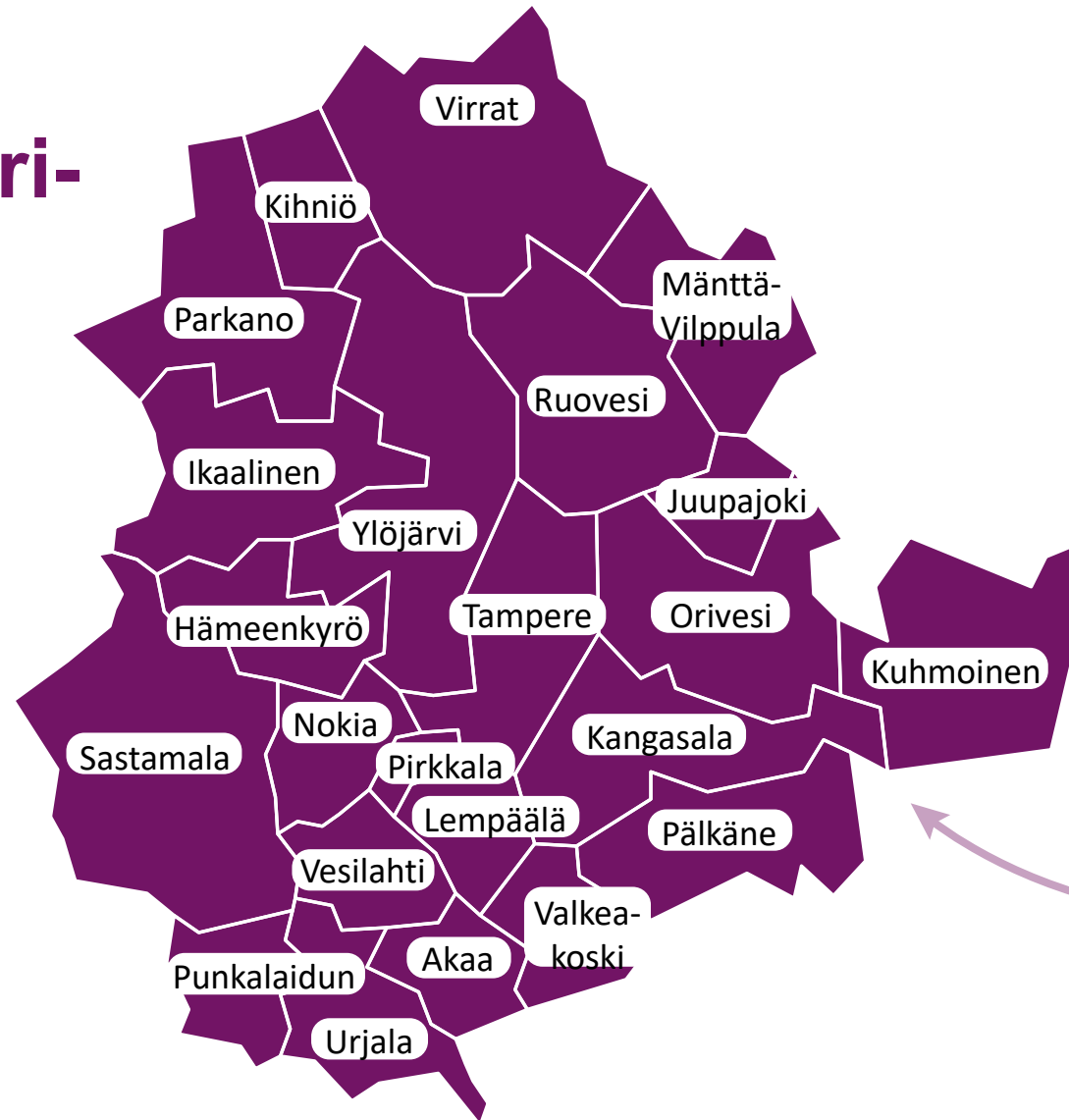
Henkilökohtainen ohjaus

VÄESTÖN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN HYVINVOINTIALUEELLA

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 §

- ❖ **Hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä.**
Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin.
- ❖ **Hyvinvointialueen on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet.**
Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Hyvinvointialueen on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.
- ❖ **Hyvinvointialueen on seurattava asukkaitensa elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.**
Hyvinvointialueella on raportoitava asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä aluevaltuustolle vuosittain.
- ❖ Lisäksi hyvinvointialueella on valmistettava aluevaltuustolle valtuustokausittain alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista.
Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä alueensa kuntien kanssa.
Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä.
Hyvinvointialueen on julkaistava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma julkisessa tietoverkossa.
- ❖ **Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Lisäksi hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.**
Sen on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Pirkanmaan hyvinvointi- koordinaattori- verkosto

Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet hyvinvointialueella

1. Yksilöllisten hyvinvointia edistävien valintojen mahdollistaminen
2. Liikkumisen ja aktiivisuuden edistäminen
3. Mielen hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen
4. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen
5. Arjen turvallisuuden lisääminen ja hyvinvointia edistävä elinympäristö

Vuosittaiset hyte-neuvottelut – ilmiöt 2025

- Yksinäisyys ja yksilökeskeisyys – taloudellinen huoli, sosiaalisten verkostojen puute
- Hyvinvoinnin ja pahoinvoinnin polarisaatio
- Lasten ja nuorten tulevaisuus – lapsiperheköyhyys, NEET-nuoret, vanhemmuus hukassa myös pärjäävillä aikuisilla
- Lähisuhdeväkivalta ja misogynia
- Ikääntyneiden kotona pärjääminen, kaatumiset
- Saavutettavien kulttuuripalvelujen rahoitusleikkaukset

HYTE-kerroinindikaattorit (Pirha 2024)

	Arvo ja muutossuunta	Vaihteluväli, muut HVA:t	Skaalattu hyte-kerroinind. (sijoitus)
1. Lastenneuvolan 4-vuotiaiden terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen	8,9 % ↓	0-43,4 %	21 (8/22)
2. Kouluterveydenhuollon 8.-luokkalaisten terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen	1 % ←	0-19,5 %	5 (8/22)
3. Lasten tuhkarokko-vihurirokko-sikotauti (MPR) -rokotuskattavuus	96 % ↑	90-98 %	81 (5/22)
4. Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen, kun juomiseen liittyy haitta tai haittariski (THL uusi laskentaperuste -> AUDIT tulee tehdä vähintään = syntyviä lapsia)	4,4 % ←	0-40,6 %	1 (13/22)
5. Elintapaneuvonnan toteutuminen tyypin 2 diabetesriskissä oleville Käypä hoito -suosituksen mukaisesti	36,5 % ↑	1,5- 51,3 %	70 (3/22)
6. Työttömien toteutuneiden terveystarkastusten osuus suhteessa työttömien kokonaismäärään	7 % ↓	1,5-21,2 %	28 (12/22)
7. Vammojen ja myrkytysten hoidosta aiheutuvat sairaalahoitajaksot tai sairaalassa hoidetut potilaat tai molemmat, lkm per 10 000 asukasta *(tarkastellaan muutosta)	93,4 ↑	56-143,7 *	52 (12/22)
8. Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, prosenttia vastaavan ikäisestä väestöstä *(tarkastellaan muutosta)	0,7 ←	0,5-0,8 *	48 (10/22)
9. Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat 18–24-vuotiaat, prosenttia ikäluokasta *(tarkastellaan muutosta)	15,1 ↓	14-21,5 *	13 (19/22)
10. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25–64-vuotiaat, prosenttia ikäluokasta *(tarkastellaan muutosta)	2,5 ↓	1,2-3,7 *	42 (15/22)
11. Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18–34-vuotiaat (pois lukien elimelliset aivo-oireyhtymät ja älyllinen kehitysvammaisuus), prosenttia vastaavan ikäisestä väestöstä *(tarkastellaan muutosta)	1,1 ↓	0,7-1,8 *	68 (11/22)

Hyvinvointialueiden HYTE-kertoimet THL:n ylläpitämällä raportilla

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin

[Svenska](#)

Etusivu

Prosessi-indikaattorit

Tulosindikaattorit

Info

Pirkanmaan hyvinvointialue

Alue

Pirkanmaan hyvinvointialue

Pirhan kerroin 40

HYTE-kerroin

40

Prosessi-indikaattori, keskiarvo

34

Tulosindikaattori, keskiarvo

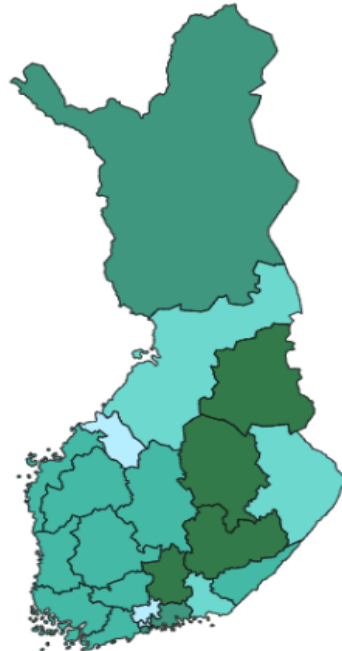
45

Valitse indikaattori

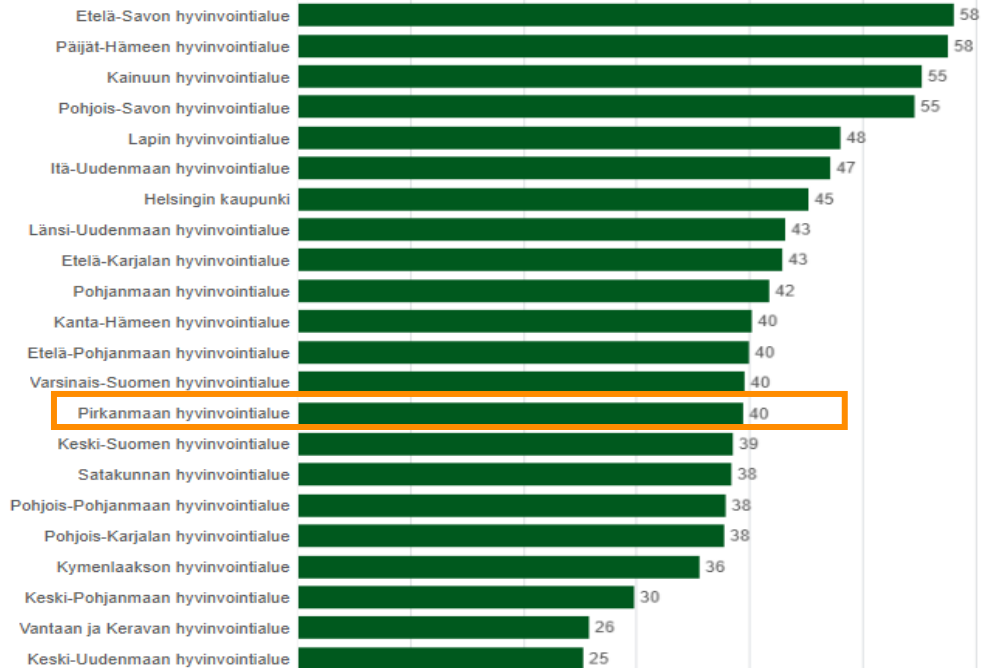
HYTE-kerroin

HYTE-kerroin

HYTE-kerroin

Pirha sijalla 14

Näin otat hyvinvoinnin puheeksi

VINKKEJÄ KESKUSTELUN AVAAMISEKSI JA ETEENPÄIN OHJAAMISEKSI

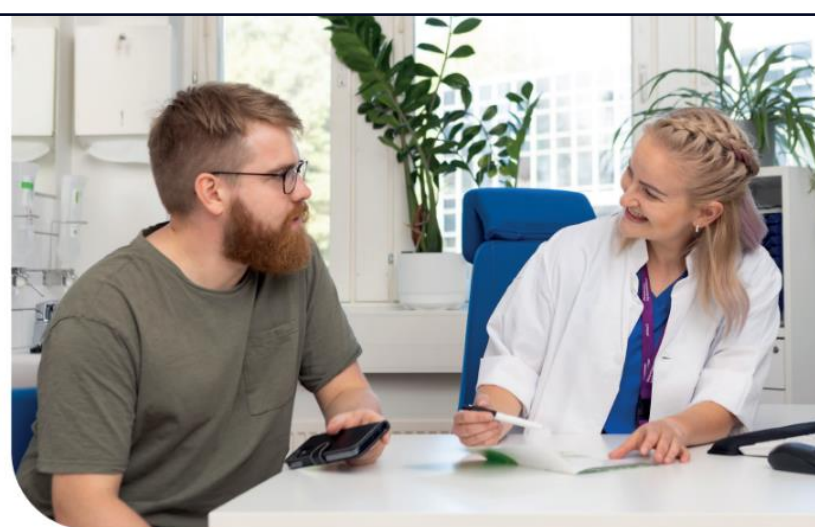
- Tue ja vahvista muutospuhetta: *Millaisia unelmia sinulla on?*
- Tee avoimia kysymyksiä: *Mitä ajattelet alkoholin käytöstäsi?*
- Varmista ja vahvista kuulemaasi: *Tarkoitatko tällä sitä, että...?*
- Vedä kuulemaasi yhteen: *Kerroit juuri seuraavia asioita...*
- Rohkaise palautteella: *Hienoa, että tulit kertomaan tilanteestasi.*
- Muista sanaton viestintä – katse, ystävällinen olemus ja elekieli
- Kuuntele. Älä väittele, syyllistä, pelottele, anele tai tulkitse asiakkaan puolesta

Vinkkejä asiakkaan kohtaamiseen

- Asiakkaan sosiaalisten suhteiden, tukiverkoston ja elämäntilanteen ymmärtäminen auttaa tukemaan asiakasta kokonaisvaltaisemmin.
- Tuki ja kannustus on erityisen tärkeää etenkin silloin, kun asiakas kieltää ongelman tai ei ole valmis muutokseen.
- Älä pyri jatkamaan keskustelua väkisin esteen tullessa, vaan varaa uusi aika keskustelun jatkamiseen.

i Lisätietoja
pirha.fi/hyvinvointiaelintavoilla
Pirhan intra > Käsikirjat

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Ota hyvinvointi puheeksi

**HYVINVOINTIA TUKEVA ELINTAPA-
NEUVONTA ALKAA PUHEEKSIOTOSTA**

i **Puheeksi ottaminen** on ammattilaisen keskustelualoite. Se voi perustua heränneeseen huoleen, tai olla osa yleistä asiakkaan hyvinvoinnin ja terveyden kartoitusta. Puheeksi ottaminen on jo itsessään tehokas elintapaneuvonnan hoidollinen interventio ja tärkeä riskien tunnistamisen keino.

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

 Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Takasivu

Tiesitkö?

Ota hyvinvointi puheeksi –kortin voit tulostaa elintapaohjauksen käsikirjasta!

Etusivu

 Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

ELINTAVAT

Ravitsemus

Onko syömisessäsi jotain, joka mietityttää sinua?

Tukeeko syömisestäsi hyvinvointiasi vai kaipaatko siihen muutosta?

Onko painossasi tapahtunut muutoksia viime aikoina?

Liikunta

Mitä ajatuksia tai tunteita / tuntemuksia liikkuminen tai liikunta sinussa herättää?

Millaista arki- ja hyötyliikkumista tai liikuntaa elämässäsi on tai on ollut?

Jos haluaisit lisätä arki- ja hyötyliikkumista tai muuta liikuntaa, mitä se olisi?

Uni ja palautuminen

Miten olet mielestäsi nukkunut viime aikoina?

Onko sinulla jotain tapoja, joilla valmistaudut yöneen?

Millaisia keinoja sinulla on palautumiseen?

Kulttuuri

Mitä ajatuksia tai tunteita luovuus, taide tai kulttuuri sinussa herättää?

Millaista luovuutta, taidetta tai kulttuuria sinun elämässäsi on tai on ollut?

Jos haluaisit lisätä luovuutta, taidetta tai kulttuuria elämääsi, mitä se olisi?

NELJÄN TUULEN ILMIÖT

Mielenterveys

Mitä sinulle kuuluu?

Onko sinulla tai läheiselläsi huolia tai kuormitusta, jotka vaikuttaisivat jaksamiseesi?

Millaisia keinoja sinulla on oman mielen hyvinvoinnin tukemiseksi?

Rahapelaaminen

Miten usein pelaat rahapelejä?

Miten rahapelaaminen on vaikuttanut arkeesi, talouteesi, ihmissuhteisiisi?

Oletko pyytänyt, lainannut rahaa tai hakenut sosiaalitukea rahapelaamisen vuoksi?

Lähisuhdeväkivalta

Millaisiksi koet läheiset ihmissuhteesi tällä hetkellä?

Millaiseksi koet tällä hetkellä oman turvallisuutesi?

Mikäli koet turvattomuutta tai pelkoa, kuinka se vaikuttaa elämääsi?

Päihteet

Kuinka paljon käytät päihteitä arjessasi (tarkenna määrää jatkokysymyksellä)?

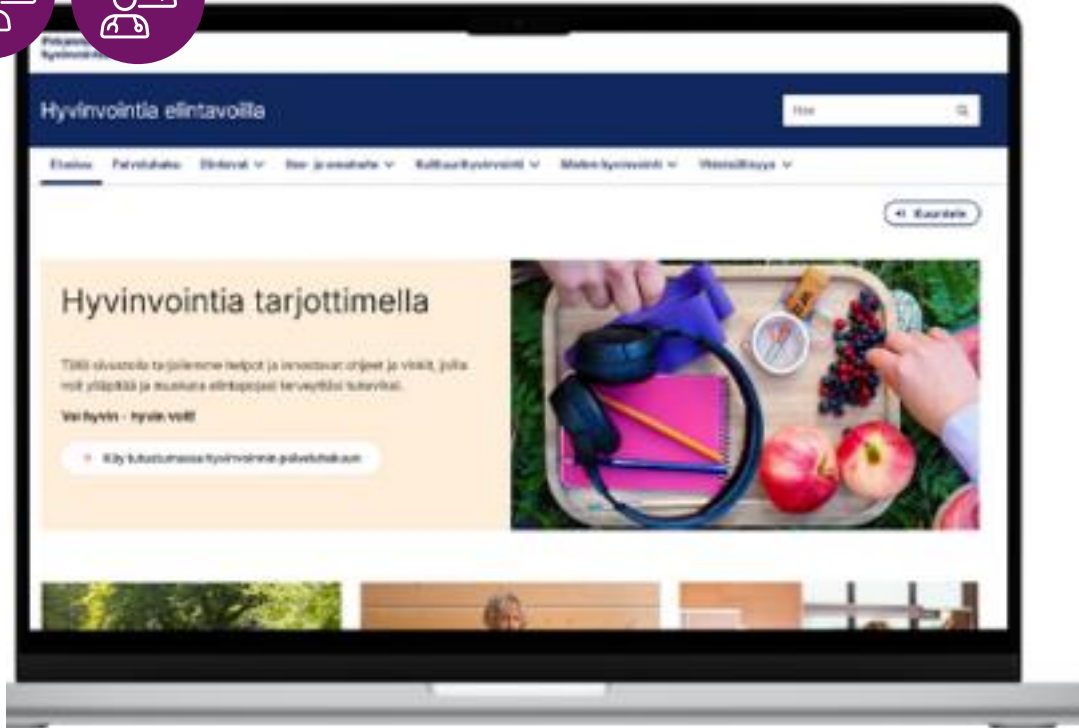
Mitä ajattelet omasta tai läheisesi päihteiden käytöstä?

Koetko, että tarvitset apua tai tukea päihteistä irti pääsemiseen?

i Tämän oppaan tarkoitus on auttaa keskustelemaan elintapateemoista ja neljän tuulen ilmiöistä. Neljän tuulen ilmiöt esiintyvät usein käsi kädessä.

i Kysymysten avulla autamme asiakasta pohtimaan ja oivaltamaan omia tarpeitaan elintapamuutoksille.

Hyvinvointia elintavoilla – pirha.fi/hyvinvointiaelintavoilla

- Pirkanmaan yhteinen hyvinvointitarjotin
- Sivusto tarkoitettu sekä pirkanmaalaisille että ammattilaisille
- Tietosisältöä eri hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen aiheista
  - Elintavat
  - Itse- ja omahoito
  - Kulttuurihyvinvointi
  - Mielen hyvinvointi
  - Yhteisöllisyys
- Hyvinvoinnin palveluiden etsimiseen
  - Hyvinvoinnin palveluhaku
  - Pirhan tapahtumakalenteri (tulossa 10/25)

Hyvinvoinnin palveluita ja tilaisuuksia ohjauksen tueksi

Hyvinvoinnin palveluhaku

Haussa näkyvät palvelut ovat hyvinvointialueen, kunnan tai järjestöjen tuottamia, Pirkanmaan alueella tai kansallisesti käytettävissä olevia palveluja. Etsi palveluja lisäämällä hakusanoja, suodattimia tai niiden yhdistelmiä. Jos esimerkiksi haluat etsiä palveluja jonkin tietyn kunnan alueelta, valitse kunta "Etsi alueelta"-suodattimen avulla.

→ Etsitkö tapahtumia?

→ Eikö organisaatiosi palveluja löydy palveluhausta?

Etsi hakusanalla

Etsi teemalla Etsi kohderyhmällä Etsi alueelta

Valitse Valitse Valitse

Hae Tytjennä

Näytä vain maksuttomat palvelut

 Euroopan unionin rahoittama
NextGenerationEU

Hyvinvoinnin palveluhaku

- Pitkäaikaisia hyvinvoinnin palveluiden etsimiseen
- Pirkanmaan hyvinvointialue
- Pirkanmaan kunnat
- Pirkanmaan järjestöt
- Seurakunnat
- Kansalliset palvelut
- Etsii tietoa Palvelutietovarannosta

Tiesitkö?
Hyvinvoinnin palveluhakua hyödynnetään myös **Digiperhe**-sivustolla!

Tiesitkö?
Tapahtumakalenterin avulla voidaan Pirhan etusivulla mainostaa HVA:n omia tapahtumia!

Pirhan tapahtumakalenteri

- Tapahtumat.pirha.fi
- Lyhytaikaiset tilaisuudet ja tapahtumat
- Pirhan omat tapahtumat
- Lähellä.fi
- Pirkanmaan kuntien menokalenterit

Pirkanmaan hyvinvointialueen tapahtumakalenteri

Mikä ensi? Valitse alue Mikään?

Sirry tarkennettuun hakuun >

Seuraavaksi alkavat

 <p>JÄLKIKASVATUS (just kidding) Mediamenne, Lindein kirkko, Tampere Ma 29.10.2025 - to 31.10.2025 Lähde: Tampereen tapahtumakalenteri</p>	 <p>Al ruusuja meinaat? Pääkissa Menu, Pirkankatu 2, 33210 Tampere Ma 29.10.2025 - to 31.10.2025 Lähde: Tampereen tapahtumakalenteri</p>	 <p>Syksyn värit Kulttuurikeskus Kirjuri, Liheläntie 3, 33600 Tampere Ma 29.10.2025 - to 30.10.2025 Lähde: Tampereen tapahtumakalenteri</p>
--	--	---

Ravitsemusterveyden edistäminen on kaikkien asia ja vaatii yhteistyön jatkuvaa kehittämistä

Mitä on kulttuurihyvinvointi?

KULTTUURIHYVINVOINNILLA TARKOITETAAN KULTTUURIN JA TAITEEN MAHDOLLISUUKSIA EDISTÄÄ HYVINVOINTIA JA HOITAA IHMISEN TERVEYTTÄ LÄPI ELÄMÄN.

Taide ja kulttuuri luovat jo itsessään hyvinvointia ja mielekästä elämää. Toisaalta niitä voidaan käyttää myös **tavoitteellisesti edistämään hyvinvointia.**

Taiteen ja kulttuurin positiivisesta vaikutuksesta hyvinvointiin ja terveyteen on olemassa **laajaa määrällistä ja laadullista tutkimusnäyttöä.**

Esim. WHO:n laaja kansainvälinen raportti [What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review](#), Fancourt, D. & Finn, S. (2019).

Kulttuuri- ja taidekokemukset mm. vähentävät yksinäisyyttä ja syrjäytymistä ja lisäävät osallisuutta, elämän iloa, voimavaroja ja merkityksellisyyden kokemuksia!

Lapset maalamassa yhteisötaideteosta Kulttuurikeskus PiiPoon Suttu-näyttelyssä lokakuussa 2022. Kuva: Anna Mäkelä.

KULTTUURIHYVINVOINTI KUNNASSA TARKOITTA

- 1. Kulttuuritarjonnan saavutettavuutta.**
Kun erilaiset ihmiset voivat osallistua kulttuuritoimintaan mahdollisimman helposti ja esteettömästi, myös kulttuurin hyvinvointivaikutukset voivat toteutua.
- 2. Kestävää kehittämistä.**
Kulttuurihyvinvointi tukee kunnan elinvoimaa, työllistymistä, kotoutumista ja kaupunkisuunnittelua. Taide ja kulttuuri ovat sivistyksemme kivijalka.

KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEEN YHTEISTYÖSSÄ kulttuurihyvinvointi on asiakkaiden ja asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden kokonaisvaltaista edistämistä ja ohjausta.

Kun asiakas-, palvelu- ja elintapaohjauksessa ohjataan asiakkaita kulttuuripalveluihin ja järjestöjen matalan kynnyksen toimintaan, voidaan tukea asiakkaan mielekästä, aktiivista arkea ja mielen hyvinvointia ja vähentää sote-palveluiden kuormitusta.

KULTTUURIHYVINVOINTI HYVINVOINTIALUEELLA ON

- 1. Ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa, toimintakykyä lisäävää tai ylläpitävää toimintaa** perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa, kuntoutus-palveluissa, mielenterveys- ja päihdepalveluissa, ikääntyneiden palveluissa, sosiaali- ja perhepalveluissa, vammaispalveluissa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.
- 2. Pitkäaikaisen hoidon, hoivan tai asumispalveluiden** piirissä olevien sote-palveluiden asiakkaiden kulttuuristen ja sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumista.

JOKAISELLA TULEE OLLA YHDENVERTAINEN MAHDOLLISUUS OSALLISTUA TAIDE- JA KULTTUURI-TOIMINTAAN NIIN KOKIJANA KUIN TEKIJÄNÄ KOKO ELÄMÄNSÄ AJAN.

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Credit: Kulttuurihyvinvointipooli, Anu Merenlahti & Anna-Mari Rosenlöf

Ehkäisevän työn tekeminen on osa kohtaamista

- Riskitekijät perhe- ja lähisuhdeväkivallalle, rahapelaamiselle, päihde- ja riippuvuussairauksille sekä mielenterveyden haasteisiin ovat hyvin samankaltaisia
- Suojaavia tekijöitä tukemalla, tietoisuutta lisäämällä ja osaamisen vahvistamisella vaikutetaan!

Lähisuhdeväkivallasta aiheutuva palveluiden käyttö ja kustannukset

Terveys-, sosiaali- ja oikeuspalveluissa

Heli Siltala, Tomomi Hisasue, Johanna Hietämäki, Juhani Saari,
Taina Laajasalo, Martta October, Hanna-Leena Laitinen, Jani Raitanen

VALTIONEUVOSTON SELVITYS- JA
TUTKIMUSTOIMINNAN JULKAISUSARJA 2022:52

tietokayttoon.fi

Inhimillinen kärsimys ja yhteiskunnallinen kurimus

- Lähisuhdeväkivalta on merkittävä yhteiskunnallinen ongelma, josta aiheutuu huomattavaa inhimillistä kärsimystä, vakavia fyysisiä sairauksia ja mielenterveysongelmia (Miller & McCaw, 2019; Stubbs ym., 2021).
- Suomessa 2015–2020 yhteensä 33 000 lähisuhdeväkivallan uhria (Kelan, turvakotien, poliisin, perus- ja erikoissairaanhoidon rekisterit sekä GBV –väestökysely).
- Lähisuhdeväkivallan aiheuttama terveydenhuoltopalveluiden lisäkustannus oli **1 024 €/hlö** vuosittain verrattuna muuhun väestöön. Lisäkustannuksia kertyi 6 vuoden seurannan ajan, todennäköisesti kerrannaisvaikutuksineen myös pidempään.
- Viiden vuoden aikana **naisten kokeman fyysisen parisuhdeväkivallan aiheuttamat suorat terveydenhuollon lisäkustannukset ovat 150 miljoonaa euroa vuodessa.**
- Parisuhdeväkivallasta aiheutuu **sosiaali- ja tarvepalveluille 60-90% ja oikeuspalveluille 70% lisäkustannukset** vuosittain.
- **Lapsuudessa koettu väkivalta näkyy 50%** korkeampina sosiaali- ja oikeuspalveluiden kustannuksina aikuisuudessa.

Liity mukaan Hyte-aamukahveille

Milloin: tiistaisin klo 8 – 9, 21.10., 18.11. ja 16.12.

Kohderyhmä

Pirhan kaikkien palvelulinjojen henkilöstö

Kuntien hyvinvointi- ja ehkäisevän päihdetyön työryhmien jäsenet ja muut hyvinvointitoimijat

Kolmannen sektorin toimijat

Sisältö

Lyhyitä tietoiskuja liittyen Pirkanmaan väestön hyvinvoinnin edistämiseen ja terveyserojen kaventamiseen

Keskustelua tietoiskujen aiheista

Ohjelma julkaistaan viikkoa aiemmin kalenterikutsussa/Pirhan ulkoisilla sivuilla

Aihe-ehdotukset hyvinvointialue

Kaikki aihe-ehdotukset ovat tervetulleita

Ehdotuksia voit jättää aamukahvien palautelomakkeelle, tai suoraan hyte-tiimin jäsenille

Miten mukaan

Laita chat-kenttään pyyntö ja toimitamme sinulle kalenterikutsun

Intrassa Tapahtumat: Virtuaaliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-aamukahvit

Pirkanmaan hyvinvointialueen sivuilla [hyte-aihe-ehdotukset](#)

Pirkanmaan hyvinvointialueen

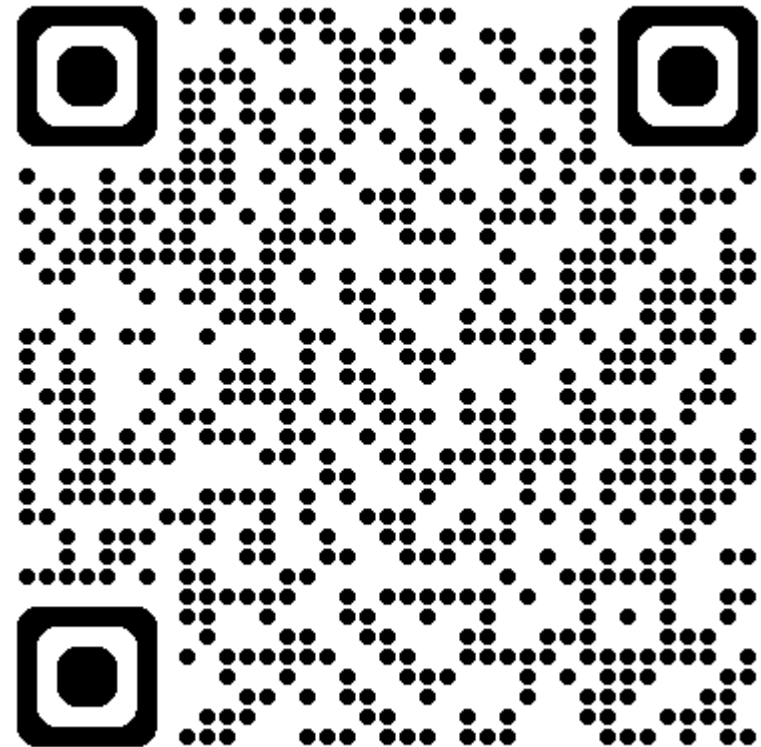
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkkosivuille pääsee myös tämän QR-koodin kautta →

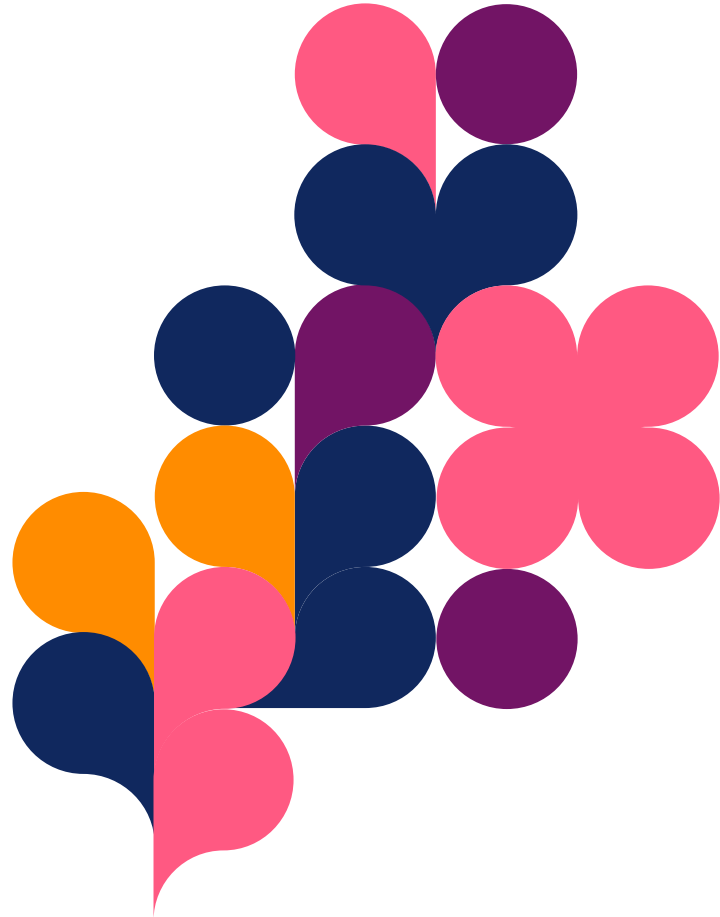

Tilaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen uutiskirje

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen uutiskirje on suunnattu yhteistyötahoillemme, erityisesti kunnille ja järjestöille. Uutiskirjeessä jaamme ajankohtaisia nostoja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kentältä.
- Uutiskirjeen tavoitteena on kehittää viestintää ja tarjota säännöllisesti hyödyllistä sisältöä yhteistyön tueksi. Uutiskirje julkaistaan kuusi kertaa vuodessa.

[Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen](#)

Yhteystiedot

Mari Lahtinen
Kehittämispäällikkö
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimi

Pirkanmaan hyvinvointialue

p. 041 7313 103
etunimi.sukunimi@pirha.fi

**Pirkanmaan
hyvinvointialue**

Kysymyksiä ja kommentteja

- Täytähän tämän tilaisuuden palautelomakkeen [tästä](#).
  - Voit samalla jättää yhteydenottopyynnön TKI- tai hyte-tarpeissa

Palautelomake Pirhan
ennaltaehkäisevät ja kuntouttavat
palvelut -webinaarista 25.11.2025

Tulevia tilaisuuksia

- Seuraavaksi: **TKI-yhteistyön kehittäminen Pirkanmaan hyvinvointialueen, Tampereen yliopiston ja yritysten kesken 9.12.2025** klo 12.30-16, Paidia, Nokia Arena.
  - Katso ohjelma ja ilmoittaudu:
<https://projects.tuni.fi/tshcampus/uutiset/tervetuloa-tki-yhteistyon-kehittaminen-pirkanmaan-hyvinvointialueen-tampereen-yliopiston-ja-yritysten-kesken-9-12-2025/>
- **Hankkeen muut tapahtumat:**
<https://projects.tuni.fi/tshcampus/ajankohtaista/>

Lisätietoja

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen Pirhassa:

- Mari Lahtinen, kehittämisspäällikkö, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, mari.lahtinen@pirha.fi
- Tuukka Salkoaho, integraatiojohtaja, vs. strategiajohtaja tuukka.salkoaho@pirha.fi

Tomorrow's Sports and Health Campus - osaprojekti:

Essi Lönnqvist, projektipäällikkö,
essi.lonnqvist@pirha.fi

Pirkanmaan
hyvinvointialue

VARALA

KIITOS

Tomorrow's Sports and Health Campus –
hankkeen kotisivut

Euroopan unionin
osarahoittama

PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

TAMPERE

Pirkanmaan
hyvinvointialue

Tampereen yliopisto

UKK-instituutti

Tampereen
urheilulääkäriasema

VARALA